

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري
معینیت آبیاری و منابع طبیعی
ریاست عمومی منابع طبیعی

رهنمود غرس و حفاظت نهال

۱۰. حفظ و مراقبت نهال ها:

الف. آبیاری:

۱. آبیاری نهالها با میتود های محلی نظر به نیاز فصول صورت گیرد.
۲. آبیاری قدر نیاز توسط سطل یا پوشکه با استفاده از نیروی بشری محلی صورت گیرد.
۳. آبیاری نهال نظر به نوع آن، شرایط اقلیمی، خاک و بارندگی صورت گیرد.
۴. در مناطق خشک نهال های غرس شده در سال اول حد اقل هفته یک مرتبه و در سال دوم و سوم در هر ۱۵ روز یک مرتبه و از سال چهارم به بعد طبق ضرورت آبیاری گردد.
۵. مقدار آب در سال اول هر مرتبه از ۱۰ لیتر آب کمتر نباشد و در سال های بعدی دفعات آبیاری کم و مقدار آب زیاد گردد.
۶. برای جلوگیری از ضیاع آب از میتود آبیاری نیمه سطحی (بوتل های پلاستیکی ۱,۵ لیتره، کوزه های گلی و پاپ پی وی سی) استفاده گردد.
۷. در جریان روز که شدت آفتاب بیشتر میباشد آبیاری صورت نگرفته بلکه از طرف صبح و یا عصر صورت گیرد.
۸. آب شور، آلوده و ملوث به چربی نباشد.

ب. ملج:

ملج به هرگونه پوششی اطلاق میشود که برای محافظت، تقویه کیفیت خاک به روی سطح خاک قرار داده میشود به عبارت دیگر ملج پوشش غیر زنده ای است که برای محافظت از نباتات در تابستان و زمستان، جلوگیری از گرد و غبار، تعادل درجه حرارت، کاهش فشردگی خاک، حاصلخیزی خاک، جلوگیری از رشد علفه هرزه، کاهش ۷۰٪ نیاز آبیاری، تقویه ساختار و کیفیت خاک مورد استفاده قرار میگیرد.

ج. حفاظت نهال ها توسط جوامع:

۱. نهال های غرس شده از آسیب پذیری و شکستن شاخچه ها توسط اطفال و حیوانات، محافظت گردد. حین باد های متداوم برای هر نهال پایه استنادی بامواد محلی ایجاد گردد.
۲. در مناطق سردسیر در فصل زمستان تمام نهال های غرس شده جهت جلوگیری از یخ زدگی با کارتن و یا بوری پلاستیکی و غیره پیچانیده شود.
۳. بزرگان و محاسن سفیدان در مورد اهمیت محیط زیستی، اقتصادی و ارزش های دینی به مردم آگاهی داده و از ساحات نهال شانی شده و فعالیت های حفظ و مراقبت نهال ها نظارت جدی نمایند.

۱. وقت مناسب غرس نهال:

زمان غرس نهال بستگی به شرایط اقلیمی دارد، که معمولاً در دو فصل سال انجام میشود، بهاری و خزان. الف نهال شانی بهاری در ولایت های گرم سیر (کنر، کندهار، فراه، هلمند، ننگرهار، لغمان، خوست، نیمروز، ارزگان) از ماه دلو آغاز و الی اواسط ماه حوت ادامه میابد. ب. بقیه ولایات کشور سرد سیر بوده و نهالشان در ماه حوت و حمل تطبیق میگردد.

۲. دیزاین ساحه نهال شانی:

دیزاین ساحه و تعداد نهال برای غرس با در نظر داشت انواع، اقلیم، منبع آب، توپوگرافی ساحه، توافق پذیری نبات، مساحت ساحه، فاصله بین دو نهال و دو قطار بستگی دارد، به طور مثال فاصله بین دو نهال سوزنی برگ ناجو حد اقل 4 متر، فاصله بین دو نهال درختچه بادام کوهی حد اقل دو متر و فاصله بین بته ها حد اقل 50 سانتی متر و ترکیب انواع نظر به ارتفاع، چتر نهال و هم زیستی انواع تعیین میگردد.

۳. تهیه وسایل:

وسایل ضروری نهال شانی عبارت اند از تار رجه، متری، چونه، میخ، بیل، کلند، تیشه، پایه وغیره

۴. کشیدن نهال از قوریه:

۱. نهال مطابق شرایط اقلیمی تهیه و عاری از امراض و آفات باشد.
۲. قبل از کشیدن نهال زمین قوریه آبیاری و وتر گردد.
۳. هنگام کشیدن نهال از قوریه یک نفر باید نهال را محکم گرفته و نهال از خاک طوری کشیده شود که ریشه های آن متضرر نگردد.
۳. برای مقاومت نهال در برابر شرایط دشوار اقلیمی، قطر نهال انتخاب شده از ۲ سانتی متر کمتر نه باشد.
۴. در وقت کشیدن نهال حد اقل ۷۰ فیصد ریشه با نهال انتقال داده شود.
۵. نهال ها در موقع مناسب در مرحله استراحت کشیده شده و الی بسته بندی و انتقال، دور از تابش مستقیم آفتاب در سایه نگهداری گردد.

۵. بسته بندی نهال:

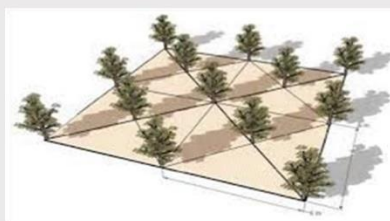
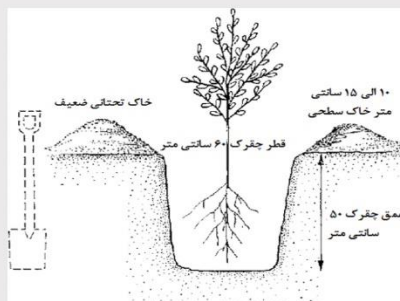
نهال سوزنی برگ با خاک اطراف ریشه در یک تات (بوری تاری) جابجا و ذریعه تار نخی بسته بندی شود. قسمت تاج نهال های پهن برگ که ارتفاع آن از ۸۰ سانتی بلند باشد به ارتفاع ۸۰ الی ۱۰۰ سانتی متر بلند قطع گردد. قسمت تاج نهال سوزنی برگ قطع نمیشود بلکه شاخچه های جانبی از سطح زمین الی ۴۰ سانتی متر پاک کاری شود تا در موقع انتقال سبک و به نهال آسیب نرسد. نهال های پهن برگ در بسته های ۲۵ الی ۵۰ اصله نظر به ضخامت نهال تنظیم شود. در داخل بوری نهال ها یکمقدار بوره اره مرطوب جهت حفظ رطوبت در اطراف ریشه علاوه شود. بسته های نهال پهن برگ از دو قسمت (ساحه ریشه و ساقه نهال) بسته شود.

۶. انتقال نهال:

- اکثر اوقات نهال ها در وقت انتقال صدمه میبیند که این امر باعث بلند رفتن فیصدی ناغه گی میگردد، برای تنظیم بهتر انتقال نهال موارد ذیل در نظر گرفته شود:
۱. بعد از کشیدن، نهال ها بلافاصله بسته بندی و به ساحه تعیین شده انتقال و غرس گردد.
 ۲. جهت جلوگیری از شکستن و صدمه دیدن نهال در وقت بار کردن وپائین کردن از احتیاط کارگرفته شود. موتر قبل از بار کردن نهال باید شسته شود.
 ۳. بالای موتر ترپال گرفته شود تا نهال ها از گرمی، سرما و باد در امان باشد.
 ۴. در صورتیکه نهال از بادی موتر بالا میباشد در این صورت ابتدا ترپال بالای نهال قرار داده شده سپس با کیبل بسته بندی گردد تا اینکه از تخریش پوست نهال توسط کیبل جلوگیری شود.
 ۵. نهال های پهن برگ در موتر به قسم سر و پا (تاج یک نهال در قسمت ریشه نهال دیگر) چیده شود اما نهال های سوزنی برگ به شکل ایستاده در موتر جابجا شود.
 ۵. بالای بسته های نهال نباید اجناس دیگر گذاشته شود.
 ۶. در صورتیکه ساحات نهال شانی مرتفع باشد از وسایط کمک دار و قوی استفاده گردد.

۷. حفر چقرک:

۱. فاصله بین نهال ها با درنظرداشت نوع نهال، ارتفاع اعظمی و تاج درخت و ساحه جغرافیایی در نظر گرفته شود.
۲. محل غرس نهال ها میخکوبی یا به وسیله چونه علامت گذاری شوند.
۳. کلوخ، سنگ، ریشه ها و کنده های پوسیده از چقرک ها جمع آوری گردند.
۴. شکل چقرک معمولاً استوانه ای بوده و ابعاد آن نظر به نوع نهال قابل غرس متفاوت بوده ولی حد اوسط به عمق ۵۰ سانتی و قطر ۶۰ سانتی متر باشد.
۵. حین حفر چقرک حدود ۱۰ الی ۱۵ سانتی متر خاک سطح که دارای مواد غذائی میباشد. به صورت جداگانه در یک طرف چقرک قرار داده شود. بقیه خاک تا عمق مورد نظر در طرف دیگر چقرک قرار داده شود.
۶. در صورتیکه خاک چقرک مخلوط با سنگ باشد باید سنگ آن جدا گردد.
۷. درساحه کوهی به هر اندازه که چقرک ها بزرگ حفر شود به همان اندازه رشد نهال سریع میشود.

۸. غرس نهال:

۱. حدود ۲ الی ۳ کیلوگرام کود سبز یا کود حیوانی پوسیده را با خاک سطحی مخلوط و در زیر نهال انداخته شود. و خاک زیرین در قسمت فوقانی انداخته شود. در مرحله غرس به هیچ عنوان از کود حیوانی تازه استفاده نگردد.
۲. جهت ایجاد آبخوره برای نهال حدود ۵ الی ۱۰ سانتی متر از ارتفاع هر چقرک خالی بماند اما خاک به اطراف ساقه انداخته شود تا آب با ساقه تماس ننماید.
۳. نهال های سوزنی برگ با خاک اطراف ریشه غرس گردد. در صورتیکه نهال توسط بوری نخی/تاری بسته بندی شده باشد با بوری غرس گردد.
۴. نهال در وسط چقرک ها غرس و بلافاصله آبیاری گردد.
۵. بعد از آبیاری اگر اطراف نهال کفیده گی پیدا کرد باید باخاک پر شود تا هوا به ریشه نفوذ نکند.
۶. درصورتیکه ساحه خشک و به کمبود آب مواجه باشد باید ملج کاری گردد، تا از تبخیر آب جلوگیری کند.
۷. درصورتیکه ساحه به قلت آب مواجه باشد، نهال مقاوم در مقابل کم آبی غرس گردد.

۹. شاخه بری:

بعد از غرس قسمت انتهائی نهال پهن برگ از سطح زمین ۸۰ الی ۱۰۰ سانتی متر بلند تر قطع میگردد و نهال های سوزنی برگ از سطح زمین ۳۰-۴۰ سانتی بالا نظر به قد نهال شاخ های جانبی پاک میگردد.

